

Čís. 6011.

»Uvedením nebo sdělením skutečností« ve smyslu § 2 zákona o ochraně cti je rozuměti nejen obvinění z trestného nebo nečestného skutku, nýbrž i obviňování z nějakého na cti důtklivého smýšlení nebo takové vlastnosti jakož i užití výrazu ukazujícího na takové smýšlení neb vlastnosti.

Spadá sem, připojil-li obžalovaný k nezávadnému výroku napadeného výklad, jímž byl výroku přikládán smysl, kterým byl napadený obviňován ze smýšlení na cti důtklivého.

(Rozh. ze dne 21. října 1937, Zm I 798/37.)

Když v městě X. nastoupila službu státní policie, pronesl policejní rada N. k občanstvu řeč, v níž vytýčil úkoly nově zřízeného úřadu heslem: »Den Guten zum Schutz, den Schlechten zum Trutz!« Obžalovaný A. jako řečník na schůzi politické strany zmínil se o tom, že se v X. ujala služby státní policie, citoval uvedený výrok policejního rady N. a vysvětloval jej posluchačům tak, že těmi »špatnými« rozuměl policejní rada N. Němce. Soud první stolice uznal za to obžalovaného vinným přestupkem pomluvy podle § 2 zákona o ochraně cti.

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost obžalovaného.

Z d ů v o d ů :

Zmatečnou stížností, jež uplatňuje svým obsahem důvody zmatečnosti podle čís. 9 a), čís. 5 (k dolíčení zmatku podle č. 10) § 281 tr. ř., nelze přiznati úspěch.

Stěžovatel se domnívá, že nalézací soud neprávem spatřoval v obsahu řeči pronesené obžalovaným obvinění ze skutečností, která mohla policejního radu N. vydati v opovržení nebo snížení v obecném mínění (§ 2 zák. o ochr. cti); tomu by prý tak bylo, kdyby byl obžalovaný tvrdil, že se napadený sám vyjádřil tak, jak obžalovaný vyložil — podle zjištění napadeného rozsudku — smysl jeho projevu; připojil-li však obžalovaný k projevu svůj výklad jeho smyslu, nevinil tím prý napadeného, že sám napadený připojil takový výklad ke svému projevu; teprve v takovém případě by šlo podle názoru stěžovatelova o vinění ze skutečností podle § 2 zák. o ochr. cti.

»Uvedením nebo sdělením skutečností« podle řečeného předpisu se rozumí nejen obvinění z trestného nebo nečestného skutku, ale i obviňování z nějakého na cti důtklivého smýšlení nebo takové vlastnosti, jakož i užití výrazu na takové smýšlení nebo vlastnosti ukazujícího (§ 8, odst. 2 zák. o ochr. cti; odůvodnění vládního návrhu tisk 830/1930 str. 20; zpráva výboru ústavně-právního tisk 2268/1933 str. 29).

Šlo tudíž o obvinění ze skutečností podle § 2 zák. o ochr. cti, připojil-li obžalovaný k nezávadnému projevu policejního rady N. svůj výklad, jímž byl řečenému projevu přikládán smysl, kterým byl napa-

dený obviňován ze smýšlení nesrovnávajícího se s jeho úředním postavením. Nelze proto souhlasiti se zmatečnými stížnostmi, že zjištěné skutečnosti nenaplnují uvedený zákonný znak (§ 281, č. 9 a) tr. ř.).

Čís. 6012.

Československá obilní společnost nepožívá ochrany cti podle zákona o ochraně cti (čís. 108/1933 Sb. z. a n.).

Z účelu určité organisace a z povahy jejích úkolů nelze ještě dovoditi, že jde o »úřad povoláný k výkonu veřejné správy«, po případě o »korporaci zákonně uznanou«, neboť při zkoumání této otázky nerozhoduje jen materiální působnost (obsah činnosti) organisace, nýbrž i její formální postavení v právním řádu (způsob zřízení).

Společnosti obchodního práva nejsou »korporacemi zákonně uznanými« a nepožívají proto ochrany cti podle uvedeného zákona.

(Rozh. ze dne 21. října 1937, Zm I 839/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmatečnou stížnost soukromé žalobkyně Československé obilní společnosti do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný podle § 259, čis. 2 tr. ř. zproštěn obžaloby pro přečin podle §§ 1, 2 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n.

Z d ů v o d ů:

Nalézací soud zprostil obžalovaného mimo jiné z toho důvodu, že soukromá žalobkyně nepožívá ochrany cti podle zákona čis. 108/1933 Sb. z. a n., neboť je společností obchodního práva, kterou nelze pokládati za korporaci zákonně uznanou podle § 5, odst. 1, čis. 3 cit. zák.

Zmatečnou stížností napadá tento výrok nalézacího soudu s hlediska důvodu zmatečnosti podle čis. 9 a) § 281 tr. ř. a snaží se dovoditi z účelu zřízení Československé obilní společnosti a z povahy úkolů, k jejichž provádění byla zřízena (jak vyplývají z vládního nařízení čis. 137/1934 Sb. z. a n., ze stanov uveřejněných jako příloha tohoto vládního nařízení, jakož i z dalších vládních nařízení upravujících její působnost), že uvedená společnost je ústavem s povahou státního úřadu správního (§ 5, odst. 1, čis. 1 zák. čis. 108/1933 Sb. z. a n.), po případě korporaci zákonně uznanou (§ 5, odst. 1, čis. 3 téhož zák.).

Zmatečnou stížností však nelze přiznati oprávněnost.

Podle § 3, odst. 1, čis. 3 vládní návrhu zákona o ochraně cti (tisk 830/1930) bylo ublížení na cti trestné i tehdy, směřovalo-li proti korporaci, spolku nebo společnosti práva obchodního. Ústavně-právní výbor však to nepokládal za nutné (odůvodnění zprávy ústavně-právního výboru tisk 2268/1933) a vrátil se k zákonnému stavu, jaký tu byl podle nyní zrušeného § 492 tr. z.; podle takto upraveného § 5, odst. 1, čis. 3 zákona o ochraně cti požívají ochrany cti jen »korpor-